

Q.P. Code : 32643

[Time: Three Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. All questions carry equal marks.
  3. Use of simple calculator is allowed.
  4. Draw neat diagrams wherever necessary.

Q. 1 A) Explain the following concepts: (any five)**(10)**

- i) Distribution function
- ii) Economic efficiency
- iii) Tax base
- iv) Progressive tax rate
- v) Redeemable debt
- vi) Fiscal solvency
- vii) Unbalanced budget
- viii) Fiscal deficit

B) Choose the right answer from the given options and rewrite the statements:**(10)**

- i) Public finance is a _____.
a) social science b) fiscal science c) political science d) none of these
- ii) Production possibility curve is illustrated to explain _____.
a) economic efficiency b) government role c) government policy d) all of these
- iii) Tax is a _____.
a) compulsory payment b) optional payment c) political phenomenon d) all of these
- iv) Special assessment also means _____.
a) tax revenue b) betterment levy c) VAT d) fines
- v) If the tax rate declines with an increase in tax base it is called _____.
a) proportional tax rate b) regressive tax rate c) progressive tax rate d) degressive tax rate
- vi) Government expenditure on interest payment is an example of _____.
a) productive expenditure b) capital expenditure c) unproductive expenditure d) security expenditure
- vii) The "Law of increasing state expenditure" was put forward by _____.
a) Hugh Dalton b) Adolph Wagner c) Jack Wiseman d) Alan Peacock
- viii) Social security schemes cover _____.
a) pension and health insurance b) disability benefits c) medical benefits d) all of these
- ix) Primary deficit is fiscal deficit less _____.
a) interest payments b) interest receipts c) debt repayment d) none of these
- x) The 14th finance commission was set up under the chairmanship of _____.
a) Pranab Mukherjee b) Rajiv Kumar c) Arvind Panagariya d) Dr. Y.V.Reddy

Q. 2 Answer any Two of the following:**(20)**

- a) Discuss the meaning and scope of public finance.
- b) Explain Dalton's Principle of Maximum Social Advantage.
- c) Examine the features of public goods and state the role of the government in providing them.

Q.P. Code : 32643

Q. 3 Answer any Two of the following:**(20)**

- Explain the various canons of taxation.
- Examine the process of shifting and incidence of tax with respect to elasticities of demand and supply.
- Analyse the economic effects of taxation.

Q. 4 Answer any Two of the following:**(20)**

- Explain the classification of public expenditure.
- Trace the causes of growth in public expenditure.
- Examine the burden of public debt.

Q. 5 Answer any Two of the following:**(20)**

- Examine the features of functional finance.
- Explain the different types of budget.
- Outline the key issues in fiscal federalism and decentralization.

*****

[वेळ: तीन तास]

[गुण: १००]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
 २. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३. फक्त साधे गणकयंत्र वापरण्यास परवानगी आहे.
 ४. आवश्यक तेथे सुबक आकृत्या काढा.

प्र.१ अ) खालील संकल्पना स्पष्ट करा. (कोणत्याही पाच)

१०

- १) वितरण/विभागणी कार्य
- २) आर्थिक कार्यक्षमता
- ३) कर आधार
- ४) प्रगतीशील कर दर
- ५) प्रतीदेय कर्ज
- ६) वित्तीय ऐपतदारी
- ७) असंतुलीत अंदाजपत्रक
- ८) वित्तीय तुट

ब) योग्य पर्यायाची निवड करून विधाने पुन्हा लिहा

१०

- १) सार्वजनिक वित्त हे _____ आहे.
 अ) सामाजिक शास्त्र   ब) वित्तीय शास्त्र
 क) राज्यशास्त्र   ड) वरीलपैकी नाही.
- २) 'उत्पादन शक्यता वक्र' हा _____ च्या संदर्भात वापरला जातो.
 अ) आर्थिक कार्यक्षमता   ब) सरकारी भूमिका
 क) सरकारी धोरण   ड) वरीलपैकी सर्व
- ३) कर हे _____ आहे.
 अ) अनिवार्य देणी   ब) ऐच्छिक देणी
 क) राजकीय बाब   ड) वरीलपैकी सर्व
- ४) विशेष कारालाच _____ असेही म्हणतात.
 अ) कर महसूल   ब) सुधारणा कर
 क) मूल्यवर्धीत कर   ड) कोणतेही नाही
- ५) उत्पन्नातील वाढीबरोबर कराचा दर कमी होत असेल तर त्यास _____ म्हणतात.
 अ) प्रमाणशीर कर   ब) प्रतिगामी कर
 क) प्रगतिशील कर   ड) अवगामी कर

६) सरकारच्या व्याज देण्यांवरील खर्च हा _____ चे उदाहरण आहे.

- अ) उत्पादीत खर्च   ब) भांडवली खर्च
क) अनुत्पादीत खर्च   ड) संरक्षण खर्च

७) वाढत्या सरकारी खर्चाचा सिद्धांत _____ यांनी मांडला.

- अ) डाल्टन   ब) अँडॉल्फ वॅग्नर
क) जॅक वार्डजमन   ड) अँलन पिक्कोक

८) सामाजिक सुरक्षा योजनेत _____ चा समावेश होतो.

- अ) निवृत्ती वेतन आणि आरोग्य विमा   ब) अपंगत्व लाभ
क) वैद्यकीय लाभ   ड) वरीलपैकी सर्व

९) प्राथमिक तुट = वित्तीय तुट-

- अ) व्याज देणी   ब) व्याज उत्पन्न
क) कर्ज पूर्णदेणी   ड) वरीलपैकी नाही

१०) १४ व्या वित्त आयोगाची स्थापना _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली झाली.

- अ) प्रणब मुखर्जी   ब) राजीव कुमार
क) अरविंद पांगरिया   ड) डॉ. वाय.व्ही. रेड्डी.

प्र.२ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा

२०

- अ) सार्वजनिक वित्ताचा अर्थ स्पष्ट करून व्याप्ती लिहा.
ब) डाल्टन यांचे 'महत्तम सामाजिक लाभतत्व' स्पष्ट करा.
क) सार्वजनिक वस्तूंची वैशिष्ट्ये लिहा. या वस्तू पुरवठ्यामध्ये सरकारची भूमिका स्पष्ट करा.

प्र.३ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा

२०

- अ) कर आकारणीची विविध तत्वे स्पष्ट करा.
ब) करसंक्रमण आणि कराघात प्रक्रिया मागणी आणि पुरवठ्याच्या लवचिकतेच्या आधारे स्पष्ट करा.
क) 'करांचे वित्तीय परिणाम' यांचे विश्लेषण करा.

प्र.४ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा

२०

- अ) सार्वजनिक खर्चाची वैशिष्ट्ये लिहा.
ब) सार्वजनिक खर्चातील होणारी वाढीची कारणे लिहा.
क) 'सार्वजनिक कर्जाचा भार' यावर सविस्तर लिहा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणतेही दोन सोडवा

२०

- अ) कार्यात्मक वित्ताची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
ब) अंदाजपत्रकाचे विविध प्रकार स्पष्ट करा.
क) संघराज्यीय वित्त आणि वित्तीय विकेंद्री करण यातील ठळक बाबींवर सविस्तर लिहा.

*****